

dávky bylo poddlužníkovi doručeno dne 23. ledna 1926. Tím nabyla sice žalobkyně podle §u 294 třetí odstavce ex. ř. zástavního práva jako práva oddělného na jmění vyrovnacího dlužníka (§ 11 první odstavce vyrov. ř.), které však podle §u 12 vyrov. ř. zaniklo zahájením vyrovnacího řízení. Na to mohl odvolací soud vším právem klásti váhu, neboť zánik takového oddělného práva, nově nabytého v posledních 60 dnech před zahájením vyrovnacího řízení exekucí, nastává již sám sebou dnem, kdy nastávají účinky vyrovnacího řízení, tedy veřejným vyhlášením, s působností pro budoucnost, takže za vyrovnacího řízení nelze zahájit řízení k zpeněžení zaniknuvšího oddělného práva. Oddělným právem, jež zaniká ve smyslu §u 12 vyrov. ř., jest i zástavní právo, nabyté v exekučním řízení zabavením pohledávky dlužníkovy. Příkladání pohledávky, má-li býti právně účinným, předpokládá však nutně právně účinné právo zástavní na pohledávku. Zaniklo-li však, nemůže ani příkazání pohledávky na místě placení projevit účinky ve smyslu §u 316 ex. ř. Žaloba proti československému eráru, která stojí neprávem na stanovisku, že vklad Josefa F-a u poštovního úřadu šekového v Praze přešel ve smyslu §u 316 ex. ř. na žalobkyni, byla proto vším důvodem zamítnuta odvolacím soudem.

Čís. 6863.

Srovnalou vůli stran, by plnění bylo nedělitelným (čl. 359 obch. zák.), dlužno předpokládati, když okolnosti ospravedlňují bezpečný závěr, že by se byla smlouva neuskutečnila buď vůbec aneb neuskutečnila za těchže podmínek.

Z povahy smlouvy jest na zamýšlenou nedělitelnost plnění usuzovati, když podle projeveného účelu smlouvy má plnění tvořiti nedílňý celek nebo když smluvní podmínky berou, jmenovitě při určení kupní ceny, zřetel na ukoupené množství a uzpůsobenost celého předmětu kupu.

Za nedělitelný dlužno považovati předmět kupu, když jednotlivé jeho díly, nebo jeho menší množství podle jeho povahy (uzpůsobenosti) a podle kupeckých obyčejů nejsou předmětem kupních smluv.

Z příkazu objednatele o různém způsobu dopravy zboží plyne, že objednané zboží není nedělitelným celkem.

(Rozh. ze dne 2. března 1927, Rv I 1853/26.)

Žalovaná firma objednala u žalující firmy kyselinu karbolovou s tím, že jeden sud bude zaslán jako rychlozboží. Žalobkyně však nezaslala jeden sud jako rychlozboží, nýbrž zaslala ho druhého dne spolu s ostatními čtyřmi sudy jako obyčejné zboží, načež žalovaná celou objednávku stornovala. Žalobu o zaplacení kupní ceny za dodané zboží p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, odvolací soud vyhověl žalobě potud, že přiznal žalobkyni kupní cenu za dodané čtyři sudy. D ů v o d y: Námítku, že dodání objednaného množství učiněno bylo při objednávce závislým na odeslání jednoho sudu jako rychlozboží, ne-

přednesl právní zástupce žalované strany hned při prvním ústním jednání, nýbrž až při druhém, což nasvědčuje tomu, že žalovaná strana o tvrzené podmínce dříve ničeho mu nesdělila. A že skutečně při objednávce žalovanou stranou tvrzená podmínka sjednána nebyla, zřejmo zejména i z dopisu žalované strany ze dne 23. května 1924, v němž zdůrazňujíc své stanovisko, poukazuje na obsah objednávky těmito slovy: »Ve své objednávce jsme výslovně uvedli, že přejeme si jeden sud jako rychlozboží, a ostatní množství jako obyčejný náklad.« Šlo tedy i dle vlastního dopisu žalované strany o pouhé přání, a nikoliv o podmínku. Právní důsledek tohoto skutkového zjištění je ten, že žalovaná strana, když žalobkyně nedodala jeden sud jako rychlozboží, nýbrž zaslala jej druhého dne s ostatními čtyřmi sudy jako obyčejný náklad, byla ve smyslu článku 355 obch. zák. oprávněna ustoupiti od smlouvy toliko co do jednoho, oproti výslovnému znění objednávky opožděně dodaného sudu, nikoliv také co do ostatních, správně dle objednávky dodaných čtyř sudů, neboť není tu podkladu pro to, by celá pohledávka byla pokládána za nedělitelný celek. Takovou nedělitelnou částí objednaného množství byl pouze onen sud, jenž měl býti zaslán ihned jako rychlozboží. Již tímto příkazem různého způsobu dopravy naznačila strana žalovaná, že objednávka má býti rozdělena na dvě části, takže z povahy smlouvy samé, i z úmluvy žalované strany, i z povahy zboží, jež mělo býti dodáno v sudech, plyne, že žalovanou stranou objednané zboží netvoří nedělitelný celek (čl. 359 obch. zák.). Je tedy žalovaná povinna, by zaplatila fakturovanou kupní cenu včas a podle ujednání za dodané čtyři sudy 60% kyseliny karbolové, není však povinna, by zaplatila též kupní cenu za onen sud kyseliny, jenž měl býti odeslán jako rychlozboží, neboť co do tohoto sudu žalovaná právem od smlouvy ustoupila.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované.

D ů v o d y:

Žalovaná opírá své dovolání o dovolací důvod podle č. 4 §u 503 c. ř. s. Není tento dovolací důvod prováděn po zákonu, rozchází-li se dovolatelka s odvolacím zjištěním. Podle tohoto Julius Ř., veřejný společník žalované firmy, když objednával telefonicky u zástupce žalující firmy Antonína M-a 60% karbolovou kyselinu, neučinil odeslání jednoho sudu jako rychlozboží podmínkou do té míry, že, nebude-li jeden sud odeslán jako rychlozboží, nemá býti objednávka uskutečněna vůbec. Ani pokud je tento dovolací důvod proveden po zákonu není opodstatněn. Dovolatelka míní, že odvolací stolice proto tuto věc posoudila nesprávně, poněvadž předpokládala, že tu nebylo svrchu vzpomenuté podmínky, a i kdyby bylo, že zásilka je dělitelná, a tvrdí, že objednávka v souzeném případě není dělitelnou, poněvadž jde o zboží egální, jež také dále, jak ostatně ze spisů vychází, dodáno býti mělo. Za dělitelné plnění dlužno podle doslovu zákona (čl. 359 obch. zák.) považovati takové, které podle povahy smlouvy, úmyslu smluvních stran a podle uzpůsobenosti předmětu, jímž má býti plněno, jest dělitelné. Srovnalou vůli smluvních stran, by nějaké plnění bylo nedělitelným, sluší předpo-

kládati tehda, když okolnosti ospravedlňují bezpečný závěr, že by se smlouva o dílu neuskutečnila buď vůbec, anebo alespoň neuskutečnila se za těchže podmínek. Nemůže-li to býti předpokládáno, dlužno u abstraktně dělitelných plnění souditi podle vůle smluvních stran také na konkrétní dělitelnost. Z povahy smlouvy jest na zamýšlenou nedělitelnost plnění usuzovati, když podle projeveného účelu smlouvy má plnění tvořiti nedílňý celek, nebo když smluvní podmínky berou jmenovitě při určení kupní ceny zřetel na ukoupené množství a na uzpůsobenost celého předmětu kupního. Za nedělitelný dlužno považovati předmět kupu, když jednotlivé jeho díly nebo jeho menší množství podle jeho povahy (uzpůsobenosti) a podle kupeckých obyčejů nejsou předmětem kupních smluv. Odvolací soud považoval za nedělitelnou část dovolatelkou objednaného zboží («množství») pouze onen sud, jenž měl býti zaslán jako rychlozboží a praví, že příkazem různého způsobu dopravy žalovaná projevila («naznačila»), že objednávka má býti rozdělena ve dvě části, takže z povahy smlouvy samé, i z úmluvy žalované strany, i z povahy zboží, jež mělo býti dodáno v sudech, plyne, že žalovanou stranou objednané zboží netvoří nedělitelný celek. Pokud jde o úmysl smluvních stran, byl tento druhou stolicí správně rozpoznán a pokud jde o stránku právního posouzení dovolatelem napadeného závěru, neseznává dovolací soud, že by úmluva stran a její povaha vyložena byla nesprávně.

Čís. 6864.

Úpadkový řád.

Byla-li smlouva, již se třetí osoba zaručila za dluh úpadce, sjednána (záruční směnka podepsána) za dlužníkovu vyrovnacího řízení, k němuž se bezprostředně pojilo řízení úpadkové (§ 2 (2) konk. ř.), za něhož došlo k nucenému narovnání, jde o nepřipustnou výhodu ve smyslu Šu 150 (5) konk. ř. Žádnému věřiteli nelze poskytnouti výhody z podnětu vyrovnacího řízení, buď již započatého, neb teprve zamýšleného neb v nějaké třebas jen vzdálenější souvislosti s ním, nechť jsou subjektivní pohnutky k tomu a okolnosti jakékoliv. Stačí, že věřitel nabyt výhody objektivně. Lhostejno, že výhoda nebyla poskytnuta úpadcem, nýbrž třetí osobou, a zda úpadce o tom věděl nebo věděti musel.

K nicotnosti výhody podle Šu 150 (5) konk. ř. (§ 47 vyr. ř.) dlužno přihlédnouti z úřadu. Úmluva odporující Šu 150 konk. ř. (§ 47 vyr. ř.) zůstává nicotnou a lze se domáhati ve lhůtě Šu 150 (5) konk. ř. zavedení stavu před neplatnou úmluvou, třebas nicotnost nebyla namítána proti směnečnému platebnímu příkazu a usnesení, povolující na základě směnečného platebního příkazu exekuci, nabylo moci práva.

(Rozh. ze dne 2. března 1927, Rv II 13/27.)

O jmění Ferdinanda K-a bylo zahájeno vyrovnací řízení dne 2. dubna 1923, za něhož se konal dne 2. května 1923 vyrovnací rok, v němž bylo pokračováno dne 26. května 1923 a 30. června 1923. Dne 28. července 1923 byl na jmění Ferdinanda K-a vyhlášen úpadek, při